

Heraklit

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Srednja tehnička škola

Rezime:

Heraklit je bio grčki mislilac kojeg su zvali mračnim filozofom zbog čudnog karaktera. Po njemu prvi princip sveta arhe, nije ništa drugo nego borba suprotnosti. Vatra kao najznačajniji element stvari-predstavlja onaj pravi arhe. Logos za Heraklita je prirodni zakon koji reguliše borbu suprotnosti. Logos je jedan te isti za sva bića. Heraklit je prvi mislilac koji je filozofiju s puta kosmologije skrenuo na stvari koje imaju veze sa životom na zemlji. Saznanje sveta je moguće isključivo razumom koje nam pomaže da shvatimo smisao rasta i propadanja u prirodi. Čovekov zadatak je da otkrije racionalan pristup istine o nastajanju, rastu i propadanju u prirodi i da to poveže sa svojim životom.

Ključne reči: LOGOS, ARHE, VATRA, HEROJSKI MORAL, BITAK, NEBITAK, SUPROTNOST, DUŠA, ANTITETIČKI POSTUPAK

2

SADRŽAJ

Heraklit

REZIME I KLJUČNE REČI ŽIVOT I LIČNOST ONTOLOGIJA I KOSMOLOGIJA ANTROPOLOGIJA KRITIČAR HELENSKE KULTURE ODJECI U PROŠLIM VREMENIMA FRAGMENTI LITERATURA

3

ŽIVOT I LIČNOST

Živeo je od 535 do 475 sin Blonsonov, Herakontov. Neki izvori tvrde da se odrekao kraljevske časti u korist svog brata. Bio je kraljevskog porekla jer je vukao lozu atinskog kralja Kodra čiji je sin Androkle bio osnivač Efesa, najveće Jonske varoši posle Mileta. Bio je radikalni aristokrat ne samo po duhu, već je bio srodnik Platonu sa čijim se shvatanjem saglašavao. Učestvovao je u javnom životu svog grada. Pripadao je onim ljudima koji se sami povlače u sebe. Po Dils Krancu sačuvano je 145 fragmenata, od kojih se za poslednjih 19 smatra sumnjivim. Njegova filozofija se smatra napretkom u odnosu na elejsku filozofiju. Za Heraklita dijalektika je princip ovoga što jeste, kao princip jedinstva suprotnosti ona ne pripada samo misaonoj svesti čoveka nego je shvaćena kao osnova samog objektiviteta. Odbio je da napiše zakone za Efežane jer je smatrao da se nalaze pod vlašću loše vlade. Više je voleo da provodi vreme u prirodi i nije Mario za gomilu što i pokazuje odlomak: "Ta kakav bi mogao biti njihov razum? Dopuštaju da ih vode narodni pevači, a učiteljica im je svetinja, jer ne znaju da su mnogi r avi, a malo ih je dobrih." (frg.104) Diogen je opisao da je Heraklit poslednje dane života proveo povukavši se iz društva. Živeći sam u šumi hraneći se lišćem i travama sve dok se nije sasvim razboleo. Pri kraju života vratio se u grad u nadi da će ga lekari izlečiti, me utim, oni ga nisu razumeli i umro je sa šezdeset godina. Njegova filozofija se zasniva na određivanju pravih vrednosti. Misterije svoje mudrosti pisao je u sažetoj i zadahutoj kratkoći u antitezama punim sakrivene harmonije i u slikovitim nagoveštajima. Sve što je izlagao zasnivalo se na vlastitim doživljajima. Svoju mudrost izložio je kao genijalan umetnik. Smatrao je da svet doživljava svako na svoj način. "Sve što se može više saznati, to ja više cenim." (frg.55) Kada je Sokrat pročitao Heraklitov spis izjavio je: "Što sam razumeo izvrsno je, a mislim da je izvrsno i ono što nisam razumeo samo bi za to trebalo delfski gnjurac" (D.L.||22). Zbog tako čudnog načina pisanja dobio je nadimak mračni. Samo oni koji ga nisu razumeli tako su ga nazvali. Iako su njegove ideje zasnovane na vlastitom proučavanju prirode i čoveka, na njega su uticali stariji Jonski filozofi, a posebno Anaksimandar. Heraklit smatra da je stvarnost sveta uslovljena većitim nastajanjem, a saznanjem tog dogaja kao istinito saznanje sveta tj. logosa moguće je isključivo razumom. Postojanje jeste rizik, rat, opasnost, ali to predstavlja napor da se spozna logos za koji su sposobni samo umni ljudi. Aristotel smatra da Heraklit postavlja tvrdnju da postoji samo jedno koje ostaje, dok sve ostalo postaje njegovim preoblikovanjem. Osim jednog, sve što jeste teče, te ništa nije stalo. Pojam jednog odmah uključuje pojam mnoštva. Pojam nepokretnog jednog isključuje kretanje, promenu ili razliku. Za Heraklita je tako mišljenje ono što je neistineno. Mišljenje se mora povezivati, što znači ono što jeste nije naprosto i neki bitak ni nebitak nego se u jednom nalazi to drugo u

bitku je ne bitak tj. bitak i ništa su jedno te isto. Heraklitova doktrina može se podeliti na ontologiju, kosmologiju, antropologiju, sa njom su u vezi njegova psihologija i etika.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com